

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE 's-Gravenhage

**Directie Strategie, Recht
& Beleid**

Korte Voorhout 7
2511 CW 's-Gravenhage
Postbus 20201
2500 EE 's-Gravenhage
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

www.minfin.nl

Datum 21 december 2022
Betreft Uw brief over code 98 bij de Belastingdienst/Toeslagen

Ons kenmerk
2022-0000323119

Uw brief (kenmerk)
Uw brief van 5 juli 2022

Geachte mevrouw ,

Op zaterdag 2 juli jl. heeft u een mail gestuurd aan de commissie financiën over het code 98 beleid en de beantwoording van Kamervragen met de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het vreemdelingenbeleid en toeslagen van 9 juni jl. Uw mail is vervolgens op 27 september jl. door de commissie financiën gedeeld met het ministerie van Financiën met het verzoek daarop te reageren. In uw mail vraagt u aandacht voor de uitwerking van het 'code 98 beleid' bij het recht op toeslagen en de problemen die u hier eerder van heeft ondervonden. Om dezelfde reden heeft u op 5 juli jl. ook een brief gestuurd aan Minister-President Rutte. Deze brief is door het ministerie van Algemene Zaken doorgeleid naar het ministerie van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Financiën ter beantwoording.

Allereerst mijn excuses voor de late beantwoording van uw mail en brief. In 2021 heeft u al eerder een brief gestuurd aan het ministerie van Algemene Zaken en op 15 oktober 2021 heeft u daar een reactie op ontvangen. Op dat moment had u bij de Belastingdienst al kenbaar gemaakt dat u zelf ernstige gevolgen heeft ondervonden van deze wet- en regelgeving. Om die reden is in 2019 voor uw situatie het Stella-team van de Belastingdienst ingeschakeld en de brief die u in 2021 heeft gericht aan de Minister-President is destijds ook ter informatie naar het Stella-team van de Belastingdienst doorgestuurd. Dit team is ingesteld om mensen in complexe en urgente schuldsituaties te helpen. Per jaar helpen zij gemiddeld zo'n 1.500 mensen die zeer ernstig in de knel zijn gekomen. De uitvoering wil zo de juiste persoonlijke hulp en dienstverlening voor fiscale en toeslagen situaties bieden. Vanuit de terugkoppeling van dit team begrijp ik dat op 3 juni jl. een gesprek met u, het Stella-team en de IND heeft plaatsgevonden.

Omdat u aan hebt gegeven u onvoldoende gehoord gevoeld te hebben, is op 23 november 2022 naar aanleiding van uw verzoek aan de commissie het gespreksverslag van de IND naar u toegestuurd. U hebt inmiddels aangegeven

het gespreksverslag van de IND te hebben ontvangen en daarop te gaan reageren. U hebt aangegeven nog een vervolgesprek met de Stella-regisseur te willen hebben in de toekomst, als uw gezondheid dat toelaat. Deze mogelijkheid willen wij u natuurlijk graag bieden, zodat u de gelegenheid heeft om als u dat wenst daarop te reageren.

Directie Strategie, Recht & Beleid

Ons kenmerk
2022-0000323119

Koppelingswet en knelpunten code 98 bij het recht op toeslagen

U vraagt met uw brief nogmaals aandacht voor de uitwerking van de toeslagenwet- en regelgeving bij code 98, oftewel geen verblijfstitel. U verzoekt of er op toegezien kan worden dat de uitwerking van de Koppelingswet bij het recht op toeslagen en code 98 wordt onderzocht op hardvochtigheid, uitvoering, rechtmatigheid en rechtvaardigheid.

De Koppelingswet koppelt het recht op verstrekkingen, tegemoetkomingen en uitkeringen ten laste van de collectieve middelen, aan een rechtmatig verblijf in Nederland. Deze taak ligt primair bij de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. De Koppelingswet beoogt te voorkomen dat personen die geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben, door de ontvangst van uitkeringen en tegemoetkomingen in staat worden gesteld tot voortzetting van hun onrechtmatige verblijf of het verwerven van een schijn van een volkomen rechtmatig verblijf. Dat houdt onder andere in dat personen die geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben geen aanspraak kunnen maken op of (indirect) profijt hebben van toeslagen en uitkeringen. Uit de toeslagenwetgeving volgt dat een belanghebbende en diens partner, en in het geval van de huurtoeslag ook diens medebewoner(s), gezamenlijk een aanspraak op een tegemoetkoming hebben. Voor de berekening wordt uitgegaan van het inkomen van de belanghebbende en diens partner, en bij de huurtoeslag ook diens medebewoner(s).

Naar aanleiding van eerder geïnventariseerde knelpunten in het kader van motie Lodders/Van Weyenberg is een verbetering ten behoeve van de huurtoeslag en minderjarige medebewoners doorgevoerd. Een van de geïnventariseerde knelpunten is dat de huurtoeslag wordt stopgezet bij geboorte van een kind waarvoor geen of niet tijdig een verblijfsvergunning wordt aangevraagd. Met de inwerkingtreding van de Wet tot wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (hierna: Belastingplan 2022) is de wet per 1 januari 2022 zodanig aangepast dat de aanwezigheid van een minderjarige bewoner met statuscode 98 niet (meer) wordt betrokken bij de beoordeling van het recht op huurtoeslag. Deze aanpassing heeft geen terugwerkende kracht waardoor deze wet in uw situatie helaas geen oplossing biedt.

Compensatie

U bent destijds in een moeilijke situatie terecht gekomen. Dat betreurt ik. U geeft aan dat u vindt dat uw grondrechten door het code 98 beleid ernstig geschonden zijn. U vraagt of uw dossier kan worden herzien, fouten hersteld kunnen worden en schade gecompenseerd. In uw specifieke situatie kijkt het Stella-team naar de mogelijkheden binnen de wettelijke kaders.

Het kabinet erkent dat ook bij de andere toeslagen dan de kinderopvangtoeslag burgers onterecht een opzet/grove schuld-label hebben gekregen. Bij de totstandkoming van de Wet hersteloperatie toeslagen heeft zij daarom besloten om ook gedupeerden van andere toeslagen te compenseren. Indien u tot de

doelgroep van deze regeling behoort, hoeft u niks te doen. U zal in dat geval worden aangeschreven en ambtshalve worden gecompenseerd. Naar verwachting kan begin tweede kwartaal 2023 gestart worden met de uitvoering van deze regeling. Mocht u in aanmerking komen om gecompenseerd te worden helpt dat in uw situatie. Of uw individuele zaak echter ook onder deze toekomstige regeling gaat vallen, kan ik nog niet zeggen.

Directie Strategie, Recht & Beleid

Ons kenmerk
2022-0000323119

Hardheidsclausule

Ik wil u meegeven dat in de beantwoording van uw hulpvraag en het afwickelen van uw casus vele mogelijkheden zijn onderzocht om uw situatie te verlichten. Daarbij is ook gekeken of de hardheidsclausule uitkomst kan bieden. Helaas biedt ook artikel 47, eerste lid, Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: Awir) geen uitkomst. De hardheidsclausule van de Awir is enkel van toepassing indien er sprake is van "onbillijkheden van overwegende aard". De wet staat toepassing van de hardheidsclausule uitsluitend toe in zeer uitzonderlijke gevallen. Hiervan is sprake als het gaat om een gevolg dat de wetgever had voorkomen als hij dat bij het maken van de wet had voorzien. De uitwerking van artikel 9 Awir, waarbij toeslagen worden stopgezet indien er sprake is van een (minderjarige) bewoner zonder verblijfsrecht bij de huurtoeslag - of een toeslagpartner zonder verblijfsrecht bij de overige toeslagen - is door de wetgever voorzien. De wet is per 1 januari 2022 aangepast zodat vanaf die datum het beleid ten aanzien van minderjarige bewoners is gewijzigd. De wetgever heeft hierbij ook de bewuste keuze gemaakt om deze beleidswijziging niet met terugwerkende kracht te laten gelden. Concluderend kan de hardheidsclausule daarmee helaas geen oplossing bieden, aangezien de gevolgen van de wet door de wetgever zijn voorzien en met de hardheidsclausule geen bewust gekozen beperkingen of begrenzings opzij kunnen worden gezet.

Tot slot

Ik dank u voor de moeite die u heeft gedaan om deze brief te schrijven en met mijn medewerkers hierover in gesprek te gaan. Als u nog vragen over deze brief heeft, kunt u contact opnemen met mijn medewerkster . De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Aukje de Vries